

Badania literackie I Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Polonistyczno-filozoficzne studia nauczycielskie	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 03PFNS.21K.02489.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Ewa Kraskowska
Prowadzący zajęcia	Sylwia Panek, Elżbieta Winięcka, Ewa Kraskowska
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest wstępne przygotowanie studentek i studentów do samodzielnego prowadzenia prac badawczych w zakresie literaturoznawstwa (historia literatury, analiza i interpretacja tekstu literackiego) na poziomie podstawowym, niezbędnym do: - opracowania konspektu pracy magisterskiej, - przekazywania oraz korzystania z wiedzy o literaturze w praktyce zawodowej, - doskonalenia własnych kompetencji lekturowych, - świadomego uczestnictwa w życiu literackim i kulturalnym. Przedmiot „Badania literackie I” ma zapewnić początkującym badaczom i badaczkom literatury oraz jej kontekstów orientację w elementarnym wyposażeniu warsztatu literaturoznawczego. Jest on wprowadzeniem do przedmiotu „Badania literackie II”, w ramach którego nacisk zostanie położony na kształtowanie świadomości metodologicznej. Oba przedmioty stanowią całość integrującą metody, teorie i praktyki badawcze.

Wymagania wstępne

Ukończone studia licencjackie w zakresie filologii polskiej lub innej bądź zaliczony przedmiot „Vademecum literaturoznawcze” na II stopniu filologii polskiej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wymienia i charakteryzuje różne przedmioty badań literackich,	PFN_K2_W01, PFN_K2_W02, PFN_K2_W03, PFN_K2_W04	Test
W2	wymienia i charakteryzuje metody badań literackich wypracowanych w różnych epokach.	PFN_K2_W01, PFN_K2_W02, PFN_K2_W04, PFN_K2_W08, PFN_K2_W09, PFN_K2_W10	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	posiada umiejętność krytycznej lektury tekstów naukowych z zakresu humanistyki (także w języku obcym), dyskusowania o nich i korzystania z nich w samodzielnym opracowywaniu zagadnień literackich i kulturowych,	PFN_K2_U03, PFN_K2_U04, PFN_K2_U06, PFN_K2_U07, PFN_K2_U08, PFN_K2_U09, PFN_K2_U10	Projekt, Praca pisemna
U2	potrafi określić przedmiot i cel własnych badań literackich oraz skoordynować je z odpowiednimi metodami badawczymi,	PFN_K2_U01, PFN_K2_U02, PFN_K2_U03, PFN_K2_U04, PFN_K2_U06, PFN_K2_U10	Projekt, Praca pisemna
U3	potrafi zaprezentować i uzasadnić własne stanowisko w dyskusji na tematy ogólnohumanistyczne.	PFN_K2_U01, PFN_K2_U02, PFN_K2_U06, PFN_K2_U10	Projekt, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	ma świadomość znaczenia humanistyki w kształtowaniu tożsamości i postaw zbiorowych oraz indywidualnych,	PFN_K2_K01, PFN_K2_K02, PFN_K2_K03, PFN_K2_K07	Projekt, Praca pisemna
K2	ma świadomość etycznych uwarunkowań i konsekwencji badań literackich.	PFN_K2_K04, PFN_K2_K05, PFN_K2_K06, PFN_K2_K09	Projekt, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Metody, metodologia, teoria w naukach humanistycznych: rozróżnienia terminologiczne.	W2, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia
2.	Interdyscyplinarność w badaniach literackich.	W2	Ćwiczenia
3.	Przedmiot(-y) badań literackich, np.: tekst, dokument, utwór, dzieło; epoka literacka, proces historycznoliteracki, styl literacki, prąd literacki, konwencja literacka, gatunek literacki; system literacki, kultura literacka, komunikacja literacka, instytucje życia literackiego; twórca/autor, odbiorca/czytelnik, recepcja literatury, przekład literacki.	W1, U3	Ćwiczenia
4.	Analiza tekstu: filologiczna, strukturalna, semiotyczna, krytyczna analiza dyskursu.	W2, U1, U3	Ćwiczenia
5.	Sposoby przeprowadzania i znaczenie kwerend w badaniach literackich (biblioteki i czytelnie, archiwa publiczne i prywatne, zasoby cyfrowe).	W2, U1, U2	Ćwiczenia
6.	Osoba twórcy w badaniach literackich (biografizm, krytyka personalistyczna).	W1, U3, K2	Ćwiczenia
7.	Komparatystyka literacka i badania intertekstualne.	W1, U3	Ćwiczenia
8.	Perspektywa socjologiczna w badaniach literackich (np. komunikacja literacka, czytelnicy i czytelnictwo, instytucje życia literackiego); metoda studium przypadku.	W1, W2, U3, K2	Ćwiczenia
9.	Perspektywa kulturowa i antropologiczna w badaniach literackich.	W1, W2, U3, K1, K2	Ćwiczenia
10.	Sztuka interpretacji dzieła literackiego.	W1, W2, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia
11.	Narzędzia cyfrowe w warsztacie literaturoznawczym (np. badania korpusowe, distantreading, stylometria).	W1, U2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda projektu, Praca w grupach, Zajęcia w archiwum i bibliotece

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkiem zaliczenia jest aktywne uczestniczenie w zajęciach oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do wyboru: przygotowanie projektu badawczego na wzór wniosków grantowych (z opisem tematu, celów, metodologii, bibliografią) lub napisanie pracy na zadany temat, - test. <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): pogłębiona i usystematyzowana wiedza o przedmiotach i metodach badań literackich, wysoka świadomość przedmiotu i celu własnych badań, bardzo dobra umiejętność prezentowania własnych koncepcji badawczych w mowie i w piśmie</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z drobnymi niedociągnięciami</p> <p>dobry (db; 4,0): usystematyzowana wiedza o przedmiotach i metodach badań literackich, wysoka świadomość przedmiotu i celu własnych badań, dobra umiejętność prezentowania własnych koncepcji badawczych w mowie i w piśmie</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): podstawowa wiedza o przedmiotach i metodach badań literackich, elementarna świadomość przedmiotu i celu własnych badań, przeciętna umiejętność prezentowania własnych koncepcji badawczych w mowie i w piśmie</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza o przedmiotach i metodach badań literackich, elementarna świadomość przedmiotu i celu własnych badań, słaba umiejętność prezentowania własnych koncepcji badawczych w mowie i w piśmie</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): niewystarczająca wiedza o przedmiotach i metodach badań literackich, brak świadomości przedmiotu i celu własnych badań, brak umiejętności prezentowania własnych koncepcji badawczych w mowie i w piśmie</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Podręcznik, Kraków 2006.
2. A. Stussi, Wprowadzenie do edytorstwa i tekstologii, przeł. M. i P. Salwa, Gdańsk 2011.
3. J. Culler, Teoria literatury: bardzo krótkie wprowadzenie, przeł. M. Bassaj, Warszawa 1998.
4. H. Markiewicz, Zakres i kierunki współczesnych badań literackich, w tegoż: Główne problemy wiedzy o literaturze, wyd. IV przejrzone i uzupełnione lub wydania późniejsze, Kraków 1976.
5. K. Bartoszyński, Aspekty i relacje tekstów (Źródła - historia - literatura), w: Dzieło literackie jako źródło historyczne, pod red. Z. Stefanowskiej i J. Sławińskiego, Warszawa 1978.
6. A. Szahaj, O interpretacji, Kraków 2014.
7. Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy, pod red. M.P. Markowskiego, R. Nycza, Kraków 2006.
8. Komparatystyka dzisiaj. Tom I - problemy teoretyczne, pod red. E. Szczęsnej, E. Kasperskiego, Kraków 2010.
9. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianej na czytanie. Ostateczny kształt listy lektur określa wykładowca na początku zajęć.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie pracy semestralnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PFN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i ustawicznego jej doskonalenia: pogłębiania, weryfikowania i aktualizowania, a także uznania doniosłości wiedzy dla rozwiązywania problemów poznawczych, naukowo-badawczych, praktycznych, społecznych, ekonomicznych i normatywnych
PFN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny odbieranych treści, analizowania, zestawiania i waloryzowania źródeł informacji, krytycznego uczestnictwa w procesach komunikacji, dyskursu i dialogu społecznego i interkulturowego
PFN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym, zwłaszcza do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów, środowisk i kręgów kulturowych
PFN_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania wiedzy o literaturze, języku i kulturze rodzimej do budowania tożsamości zbiorowej i rozwijania więzi społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, z wykazaniem wrażliwości etycznej związanej z własną pracą i udziałem w różnych formach życia i kooperacji zbiorowej
PFN_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i świata, krzewienia kultury języka i kultury czytelniczej - zwłaszcza w pracy nauczyciela
PFN_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inspirowania innych do uczestnictwa w kulturze oraz podejmowania działań dla dobra wspólnego, sprawiedliwości społecznej, bezpieczeństwa i pokoju
PFN_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współdziałania z innymi, funkcjonowania w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz zawodowym, także międzynarodowym i międzykulturowym - zwłaszcza w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów
PFN_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań - zwłaszcza edukacyjnych - na rzecz zachowania środowiska naturalnego i życia na Ziemi
PFN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody zwłaszcza w odniesieniu do zadań nauczyciela szkoły ponadpodstawowej
PFN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać niezłożone problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, narzędziami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki i etyki
PFN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji
PFN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów i kodów, ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, przeprowadzać ich analizę i interpretację z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zwłaszcza literaturoznawczych i filozoficznych
PFN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej
PFN_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego
PFN_K2_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i artykułować wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień literackich, społeczno-etycznych i kulturowych
PFN_K2_U09	Absolwent/ka potrafi posługiwać się, również na gruncie zawodowym, językiem rodzimym z wykorzystaniem rozmaitych kanałów i technik komunikacyjnych, a także językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Kod	Treść
PFN_K2_U10	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi osobami, planować i organizować prace zespołu, kierować nimi, a także opracować harmonogram, budżet i wniosek o finansowanie projektu zespołowego o charakterze edukacyjnym, naukowo-badawczym, lub innym o znaczeniu społecznym
PFN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, procedury poznawcze, metodologie i zastosowania wiedzy właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich
PFN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki i etyki w obszarze badań i edukacji humanistycznej
PFN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii literatury polskiej od początków do współczesności, także w ich relacji z faktami i zjawiskami z dziejów literatury, sztuki i kultury powszechnej
PFN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesną literaturę oraz zjawiska współczesnego życia literackiego i kulturalnego, a także metody i teorie pozwalające wyjaśniać zależności między nimi oraz sytuować je w kontekście fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji i kultury
PFN_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie kluczowe stanowiska, założenia i metody współczesnej i najnowszej filozofii i jej subdyscyplin, umożliwiające rozumienie przebiegu procesu historycznoliterackiego i jego uwarunkowań, jak i te, które stymulują rozwój humanistyki współczesnej, stanowią zaplecze jej metod i teorii, narracji i dyskursów, zwłaszcza w odniesieniu do dydaktyki na poziomie szkoły ponadpodstawowej
PFN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie główne uwarunkowania wiedzy o kulturze, jej systemach i społecznych obiegach, regułach komunikacji, dialogu i dyskursu społecznego, także w odniesieniu do społeczno-kulturowej roli odgrywanej współcześnie przez nowe media komunikacyjne
PFN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony, uporządkowany i podbudowany teoretycznie sposób wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, ich subdyscyplin lub innych pokrewnych dyscyplin humanistycznych, niezbędne do samodzielnej realizacji złożonego zadania badawczego